

Poikkeaminen

72/82.820/2019

YMPLTK § 36

Hakija

[REDACTED]

Rakennuspaikka

Kunta	Lapinlahti		
Kylä	Pajujärvi		
Rno	402-[REDACTED]	Pinta-ala	13,4746 ha
Tilan nimi	[REDACTED]		
Rak.paikan osoite	[REDACTED]		

Hakemus

Poikkeusta haetaan Lapinlahden kunnan rakennusjärjestyksen määräyksestä 12.1 "Pohjavesi-alueille ei tulisi sijoittaa uusia eläinsuojia ja lantaloita.

Rakennushanke

Talourakennuksen/ autokatoksen/ hevostallin rakentaminen pohjavesialueelle

Poikkeamisvalta

Toimivalta poikkeamistarpeiden tutkimiseen ja ratkaisemiseen on Lapinlahden kunnan ympäristö- lautakunnalla (MRL 171 §).

Alueen kuvaus

Haettu rakennuspaikka sijaitsee [REDACTED]

Rakennuspaikka on tärkeällä pohjavesialueella, vedenottamo sijaitsee n.150 m etäisyydellä suunnitellusta rakennuspaikasta.

Poikkeamisen edellytykset

Rakennuspaikkaa tulee täyttää (MRL116 §) vaatimukset. Rakentamisen tulee täyttää sille MRL 117 §:ssä säädetyt sekä muut MRL:n mukaiset tai sen nojalla asetetut vaatimukset. Rakennuksen tulee myös soveltua paikalle, rakennukselle tulee olla käyttökelpoinen pääsytie tai mahdollisuus sen järjestämiseen. Paikalla tulee hoitaa vedensaanti ja jätevedet tyydyttävästi ja ilman haittaa ympäristölle.

Rakennusjärjestys

Hanke ei ole muilta osin ristiriidassa rakennusjärjestyksen kanssa.

Kuuleminen

Naapureiden kuuleminen (3 kpl) suoritettiin luvanhakijan ja kunnan toimesta. Lapinlahden kunta yhtyy naapurina Lapinlahden Vesi Oy:n lausuntoon

Pyydetty lausunnot

Lausunnot pyydettiin; ympäristösihteeriltä, Lapinlahden Vesi Oy:ltä, Ylä-Savon Vesi Oy:ltä, Siilinjärven kunnan terveysvalvonnalta ja Pohjois-Savon Ely-keskukselta.

Lausunnoissa todettiin seuraavaa:Lapinlahden ympäristösihteerin lausunto

Ympäristönsuojeluviranomaisen puolesta olen tutkinut hakemusasiakirjat ja

suositellen, että haettua poikkeusta ei myönnettäisi.

Perustelu:

Toiminta sijoittuu vedenhankintakäyttöön luokitellulle, 1-luokkaan kuuluvalla Pajujärven pohjavesialueelle. Matkaa suunnitellulta rakennuspaikalta on nykyiseen vedenottamoon alle 150 metriä ja toiselle, rakennuspaikan pohjoispuolella olevalle kaivolle matkaa on noin 280 metriä. Ottamo on Ylä-Savon Vesi Oy:n käytössä. Pajujärven vedenottamo on tärkeä Lapinlahden kunnan koko vesihuollon kannalta.

Tallirakennuksen sekä jaloittelualan sijoittaminen noin lähelle pohjavedenottamoa voi aiheuttaa riskiä pohjaveden pilaantumiseksi. Ympäristönsuojelulain 17 §:n mukaan pohjaveden pilaaminen on kielletty.

Pajujärven pohjavesialueelle on laadittu vuonna 2001 suojelusuunnitelma, jossa on uusien toimintojen osalta esitetty, että pohjavesialueelle ei tule sijoittaa mm. uusia eläinsuojia, lanta- tai tuorerehusäiliöitä ja varastoja, lantapattereita, torjunta-aine- ja lannoitevarastoja. Vuonna 2013 koko kunnan alueelle laaditussa pohjavesialueiden suojelusuunnitelmassa esitetään myös, että uusia eläinsuojia ei tule ensisijaisesti sijoittaa pohjavesialueelle.

Siilinjärven terveystarkastuksen lausunto

██████████ poikkeuslupahakemus koskee talousrakennusta, johon on suunniteltu eläinsuoja (talli), varastotiloja ja autotalli. Talousrakennukseen suunniteltu eläinsuoja on talli 3 hevoselle sekä kaksi sairaskarsintaa. Talousrakennus (eläinsuoja) on tarkoitus rakentaa Pajujärven pohjavesialueelle. Eläinsuojasta on matkaa Pajujärven pohjavedenottamolle n.125 metriä. Hakemuksen mukaan talli toteutetaan kylmäpihattona, jossa on kuivikepatja, johon hevosten virtsa ja lanta sitoutuvat. Pihatton lattia tehtäisiin tiiviiksi ja oviaukkoihin tehtäisiin kynnykset siten, ettei kuivikelantaa kulkeudu ulos. Hevoset pääsisivät kulkemaan vapaasti pihatton ja jaloittelualan välillä. Jaloittelualan ja ulkoilualan sitoudutaan hoitamaan hakemuksessa esitetyn mukaisesti. Hakemuksen mukaan lantala ei sijoiteta tallin yhteyteen, lantala rakennettaisiin pohjavesialueen ulkopuolelle. Hakemuksen mukaan eläimet pidetään pohjavesialueen ulkopuolella olevalla laitumella 4 kuukautta vuodessa

Lapinlahden Vesi Oy:n lausunto

Lapinlahden Vesi Oy ei puolla tallin rakentamista.

Perustelut:

Kiinteistö 402-414-1-45 sijaitsee 1. luokan pohjavesialueella Lapinlahden vedenjakelualan toiseksi tärkeimmän vedenottamon (Pajujärvi) lähisuojavyöhykkeellä. Vedenottamo sijaitsee n.130 metrin päässä rakennettavasta tallista. Vedenottamo tuottaa vettä n. 40 % lapinlahdella tarvittavasta määrästä. Uuden hevostallin rakentaminen näin lähelle tärkeää vedenottamoa on iso riskitekijä.

Ylä-Savon Vesi Oy:n lausunto

Pajujärven vesilaitos on Lapinlahden tärkein vesilaitos. Pajujärven pohjavesi-alueen raakavesi on erinomaista, ja laitoksella raakavedelle tehdään vain pH:n säätö ja UV-desinfiointi. Vedenottolupa on 1700 m³/vrk, jonka täysimääräinen hyödyntäminen tuottaa vuositasolla n. 600 000 m³. Koska raakaveden laatu ja riittävyys ovat korkealla tasolla, on lupa pyritty käyttämään kokonaisuudessaan, jolloin Pajujärvi on viime vuosina edustanut n. 40 % osuutta koko vedentuotannosta Lapinlahdella. Tämänhetkiset pohjaveden pinnat Pajujärven pohjavesialueella ovat keskiarvon tasolla, vaikka takana on poikkeuksellisen kuivat kesä ja syksy 2018.

Rakennusjärjestyksen määräys 12.1 on hyvin tarpeellinen, ja se säilymässä myös rakennusjärjestyksen uudistuksessa. Samoin Lapinlahden pohjavesi-alueiden suojelusuunnitelmassa suhtaudutaan kielteisesti uusiin eläinsuojiiin. Pohjaveden pilaantumisen vaaraa aiheuttavana toimintana pienikin eläinsuoja vaatii ympäristölupamenettelyn (YSL 28 §), jossa saadaan parempi arvio riskin suuruudesta.

Tukkuvesilaitoksen keskeisiä tavoitteita on alueen pohjavesiin kohdistuvien riskien vähentäminen, ja riskitason kasvamiseen johtaviin toimenpiteisiin suhtaudumme aina kriittisesti. Eläinsuojan rakentamisen tavasta, eläinten määrästä, vuotuisesta käyttöajasta ja valvonnan tasosta riippumatta koemme, että hanketta ei voida toteuttaa niin, etteikö hevosten pitoon liittyvä riski pohjaveden saastumiselle kasvaisi. Pajujärven pohjaveden merkittävyyden vuoksi kaikkein pieninkin tai olemattomalta vaikuttava riskitason nousu on liikaa, kun huomioidaan riskin toteutumisen vaikutusten merkitystä.

Pohjois-Savon Ely-keskuksen lausunto esitellään kokouksessa

Oheismateriaalina karttaote ja asemapiirros.

Lisätietoja asiasta antaa rakennustarkastaja Raimo Haverinen, puh. 040 4883751 tai raimo.haverinen(at)lapinlahti.fi.

Rakennustarkastajan ehdotus

Esitys annetaan kokouksessa.

Käydyn keskustelun perusteella asia jätetään pöydälle lisäselvityksiä varten.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.